

پاداشتی خیر و چاکه یه که به حوت سده)، وه خوی گوره ویستی لی بیت بو هرکه سیک له وهیش زیاتر پاداشتی دداته وه.

خوینره نازیزه کان:

با تماشای بکین په رور دگار چه نده دهوله مهنده له چاکه کردن له گه لماندا، به شیوه یه که له بهرامبری یارمه تییه که دهیدن به هه ژارو نه داریک، که که مه و به هویه وه خوشه ویستی لای ئو هه ژاره ده بین، که چی خوی گوره به عیبادهتی و درده گریت ان شاء الله وه چه ندین قات پاداشتمان دداته وه له سهری .

وه پیغه مبری خوا ﷺ له باسی زیاد بوون و گوره بوونی خیر و صده قه و یارمه تیدا ده فهرمویت: (من تصدق بعدل قمره من کسب طیب ولا یصعد إلى الله الا الطیب فإن الله یتقبلها بيمينه ثم یربها لصاحبها كما یربی احدکم فلوه مثل الجبل)^(۱).

واته: هرکه سیک به نه ندازهی له ته خورمایه کی حه لال خیر بکات- که خوی گوره جگه له حه لال هیچ شتیکی تر و نه ناگریت- ئو خوی گوره به دهستی راستی و هری ده گریت و گوره ده کات بو خاوه نه که ی تا به نه ندازهی شاخیکی لی دیت، هه روه کو چون یه کی که له ئیوه بیچوه ئه سپه که ی گوره ده کات. سوپاس وستایش بو خوی گوره که نه وه نده ره حمه تی پر لی شاوه، وه خوی گوره ده کات بو خاوه نه که ی تا دات بو یارمه تی دانی هه ژاران و به زهیی هاتنه وه به نه داراندا .

دووهم: خیر و یارمه تی تاوان ده شواته وه و نایهیلی:

له پاداشتی یه که مده خوی گوره چاکه کانی بو چه ندین جار کردوین، به لام لی رده دا موژده ی دووهمی ئه وه یه که هوکاریکه بو سرینه وه ی تاوانه کانمان ان شاء الله، وه که سه روه رمان ﷺ ده فهرمویت: (والصدقة تطفيء الخطيئة كما يطفيء الماء النار)^(۲).

واته: وه خیر و یارمه تی تاوان ده کوژینیتته وه و ده شواته وه، هه روه کو چون ئاو ناگر ده کوژینیتته وه . به راستی حه یفه بو ئوممه تیک له وینه ی ئه م موژده خوشانه ی کرابیت به خه لات به لام بی خه بهر بیت، پرسیاریک ده کریت که ئایا ده بیت چه ندان مندالی هه تیو و ئافره تی بیوه ژنی نه دارا هه بن له م شارو ولاته ی ئیمه دا که به هه ژاری ژیان ده گوزه ریئن، به لام له بهرامبردا چه ندان دهوله مهنده ی خاوه ن سامانی بی ژماره هه ن، ئه گه ر ئاورپیک بده نه وه به لایاندا و که میک خه می ده ست کورتییان له سهر سووک بکه ن، ئه و باری هه ژاری که متر ده بیته وه و له بهرامبریشدا ئه مان ده گن به و پاداشته گوره یه ی که که میکان ده رباره ی باسکرد .

(۱) (صحیح البخاری، إرواء الغلیل: ۳/۳۹۳، مشکاة المصابیح، صحیح الترغیب والترهیب: ۸۵۶) .

(۲) (صحیح الترغیب والترهیب: ۸۶۸) .

کهوا بوو ئه و حهقه مان واله ئهستودا که نه گهر هه ژاريکمان ههست پيکرد يارمه تي بدهين نه گهر که ميکيش بيٽ، چونکه به و به خشينه دلي خوش ده بيٽ، وه ناشکراشه هيچ چاکه يه که به نه اندازه ي خير و صهدهقه خوشي ناخاته ناو دلي هه ژارنه وه، چونکه باري قورسي ئه و نه بوونييه، پيغه مبهري خوا ﷺ ده فهرموويٽ:

(أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ أَنْ تَدْخُلَ عَلَى أَخِيكَ سُرُورًا أَوْ تَقْضِيَ عَنْهُ دَيْنًا أَوْ تُطْعِمَهُ خُبْزًا) (۳).

واته: چاکترين کرده وه ئه وه يه که خوشي وشادييه که بخه يته ناو دلي براهه کته وه، يان قهرزاري يه که بؤ بده يته وه، يان خواردني پي بده يته نه گهر له ته نانيکيش بيٽ .

هه ژاري واهيه له بهر نه بووني سوال ده کات و دهست له خه لکی پان ده کاته وه به و چاکه يه ي که تو له گه ليدا ده يکه يته، نه گهر واز له سوال و دزي و خراپه کاري به ينيٽ، تو ان شاء الله پاداشتت بؤ ده نوسري، چونکه هوکاريک بووي بؤ دهر باز کردني ئه و براهه يته له شوين که وتني شه يتان و چه ندين تاوان .

که و ابو و با ته ماشا بکه ين هه ره له باسي پاداشتي صهدهقه دا وا چه ند جوړ خيرو پاداشت به دهست ده هيٽيٽ، نه گهر مه به ست خوي گوره بيٽ و نه فس و دل و دهر ونه خاوين کرد بيٽه وه له رپاو ناوبانگ دهر کردن .

سببهم: صهدهقه و يارمه تي به ربه سته له نيوان خاوه نه که ي و دوزه خدا :

له روژي پر شه رمه زاري قيامه تدا که خوژگه ي ئه وه ده خوازين چاکه کانمان زياتر بوايه، چاکه و خير و يارمه تي دواي ره حمه تي په روه ردگار دين به هانا مانه وه و قوتارمان ده که ن به ئيزني خوا، وه ده بنه به ربه ستيک له نيوان ئيمه و دوزه خدا .

چون خيرو صهدهقه نابيٽه به ربه ست له کاتيکدا چه ندين نه فس به هوي ئه و يارمه تيه وه له چه ندين مه ترسي دهر بازيان ده بيٽ .

چون چاکه کردن له گه ل نه داراندا هوکاري ره زامه ندي خوي گوره نييه، له کاتيکدا نه فسي موسلمان به پيژترو پايه دارتره له که عبه ي پيروز؟

چون يارمه تيدان و دهست هيٽان به سه ره هه تيواندا هوکاري گه يشتنه به هه شت و بوون به دراوسي په سولي ئه کره م ﷺ نييه، له کاتيکدا چه ندين ثايه ديفاع له مافي هه تيوان ده کات؟

پيغه مبهري خوا ﷺ ده فهرموويٽ: (اجْعَلُوا بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ النَّارِ حِجَابًا وَلَوْ بِشِقِّ التَّمْرَةِ) (۴).

واته: به ربه ستيک له نيوان خوتان وئاگر دا دابنين، يان دروست بکه ن بؤ ئه وه ي له چنگي قوتاربن نه گهر به له ته خورمايه کيش بيٽ .

ئه وه تي ده گه ين که هه ر کات يارمه تي هه ژاريکمان دا به که مي نه زانين، ماده م په روه ردگار خيره کان په روه رده ده کات و زيادي ده کات، ماده م ته رازووي دواپوژ که متر له مسقاله زه ريه که ده خو ينيٽه وه، ماده م له و روژه دا

(۳) (صحيح الجامع: ۱۰۹۶، سلسلة الأحاديث الصحيحة: ۱۴۹۴).

(۴) (سلسلة الأحاديث الصحيحة: ۸۹۷، وصحيح الجامع الصغير: ۱۵۳).

پیوستمان به که متر له له تی خورمایه، ماده م بهر بهسته له نیوان خومان و ناگری پر ئیشی دوزه خدا، ده با په له بکه ین و له چنگی ناگرینی ئه و خومان بهینینه ده، وه به نه نجامدانی کاری جوان و پازی کردنی خوی گه وره بگه ینه ئه و به هه شته ی که بو که بو چاکه کاران ئاماده کراوه ان شاء الله .

خوشک و برای به ریزم:

له کوتایی ئه م خاله دا ئه وه تی ده گه ین که پیغه مبه ری خوا ﷺ ترساندن و موژده ی پیکه وه باسکرد .
واته: بترسن له و دوزه خه ی که هه موو جوړه سزایه کی به ئیشی تیدایه، به لام له پاش په رستنی خوی گه وره، ده توانن به یارمه تی هه ژاران و خیرکردن به که م دهستان خوتان بپاریزن لیی ئه گه ر که متر له خورمایه کیش بیت .

چوارهم: خیر و صده ده قه دان هوکاره بو ئه وه ی خه لات و دیاری تایبه تی خوی گه وره ت بو بیت :

پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فه رموویت:

(بينما رجلٌ بفلاةٍ من الأرضِ فسمعَ صوتاً في سحابةٍ: إسق حديقةَ فلان، فتنحى ذلك السحاب فأفرغ ماءً في حرةٍ، فإذا رجلٌ قائمٌ في حديقتهِ يُحوّلُ الماءَ بمسحاته، فقال له: يا عبدالله! ما اسمك؟ قال: فلان، للإسم الذي سمع في السحابة فقال له: يا عبدالله لم تسألني عن اسمي؟ فقال إني سمعتُ صوتاً في السحاب الذي هذا ماءً يُقول: إسق حديقةَ فلان، لإسمك فما تصنعُ فيها؟ قال: أما إذ قلتَ هذا، فإني أنظرُ إلى ما يخرجُ منها، فأتصدقُ بثلثه، وأكلُ وعيالي ثلثاً، و أرُدُّ فيها ثلثه) (۵).

پاک و بی عیبی بو په روه ردگار، که ئه ی ئینسان ئه گه ر خواناس بیت چه نده خو شه ویستی و چه نده پایه داری، به پرستی به بیستنی ئه م فه رموودانه و وینه یان ئه وه تی ده گه ین که خوی گه وره ده رگای په حمه تی به پروماندا به ته واوی کردوه ته وه و چه ندين بانگخو ازیشی له سه ر داناوه بو چونه ناوی ان شاء الله خه ساره ت مه ند نابین ئه گه ر ولامی نیردراوانی خوی گه وره بده ینه وه به لام له به رامبه ریشدا بانگخو از هه ن بو فریودان و گو مپراکردن .
هه ر له باسی خیر و یارمه تی، بانگخو از ی به که م پیغه مبه ری خو شه ویسته ﷺ وه مه لائیکه ته کانن، که هانمان ده دن له سه ر خیرات و پاشان دو عاشمان بو ده که ن (۶).

به لام ئه وه ی دووه م شه ی تانی ده رچووه له په حمه تی په روه ردگارو نه فسی خراپه کاره، که پی ت ده لیت: مالی حه لالی خو ت که به زه حمه ت په یدات کردوه له چیدا سه رفی ده که یت وده یده یت به کی؟
ده ترسی نیت به هه ژاری و غه مبارت ده که ن به له ده ستدانی مال و سه روه ت، بو ئه وه ی به هره مه ند نه بیت به و خه لات ه ی که خوی گه وره له هه موو کات و سه رده می کدا ده ینیریت .

(۵) (صحیح مسلم).

(۶) مه به ست له دوای پیغه مبه ری خوا ﷺ ئه و فه رموودانه په که له کاتی خو ی باسی فه رمووه بو ئه وان ه ی یارمه تی هه ژاران ده دن .

کهوا بوو نازيزان به يارمه تي دهست کورتان ونه داران (إن شاء الله) ده گهينه ئه و ناسته ي که خواي گه وره خه لاتي تاييه تيمان بو بنيري، وه کو له فهرمووده که دا هات سي يه کی ئه و قازانجه ي که ده يکيه ت له دوکان و کپين و فروشتنه که تدا، به لکو که متريش له وه به رزت ده کاته وه بو ناستيک که خواي گه وره شيوه يارمه تيه کت بدات، جياواز له واني تر که و ابو وه ژارانت به رده وام له يادبي.

پينجه م: خيرو صه ده قه ي نهيني هوکاره بو نه ماني توپه ي پهره رديگار:

په نا ده گرین به خواي گه وره له توپه بووني پهره رديگار، به راستي تاوان و سه رپيچي گه يشتوته ناستيک که پهره رديگار به هه پره شه وه باسي بکات، حقه له سه رمان زوو بکه ين و په له بکه ين بو پازي کردني ئه و ذاته پيروزه، تا شالوي عيقابي ئيلاهي بو سه ر ئه وان ئيمه ش نه گريته وه، به لام خواي گه وره به لوتف و ليبوردي خوي ده بوريت له که سيک که گه پراوه بيت و ته وبه کار بيت، وه تووپه بووني خوي ناهي لي به رامبه ر که سانیک که دل نه رم و به سوژ بن له موسلمانان، به تاييه تي خيرخوazan،

براي خيرخوazم: موژده ي خوش ت به ر ديده که وت و له خويندنه وه ي ئه م چند په پره يه دا، به لام ناگاداربه، پياو سومعه و ناوبانگ خوي نه کات به شه ريکه به شت، په نا به خوا چاکه کانت ناهي لي و صه ده قه و خيره کانت له ناو ده بات، پينغه مبه ري خوا ﷺ له پادا شتي پينجه مي خيرو يارمه تيه کانتدا بو نه داران، ده فهرموويت: (صَدَقَةُ السَّرِّ تُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ) (۷).

واته: (خيرو صه ده قه ي نهيني تووپه بووني پهره رديگار ده کوژينيته وه و ناهي لي). خوشک وبرا ي ئيمانداري خيرخوaz، ئه م فهرمووده يه موژده يه کی خوش و وانه يه کی به سوودي تي دايه .

يه که م: وانه به سووده که ي ئه وه يه دواي ئه وه ي هاني داي بو ده ست گرتني هه ژاران، ئينجا فيرمان ده کات که ئه و ده ست گرتنه مان به نهيني بيت و ئيخلاصمان بيرنه چيت، چونکه صه ده قه ي نهيني يه کيکه له سيفاتي ئه و حه وت تا قمه ي که وان له ژير سي به ري عه رشه پيروزه که ي پهره رديگار دا.

دووهم: به لام ئه وه ي که زياتر مه به ستمانه لايه ني پادا شته که يه تي، وه ک له فهرمووده که دا هاتووه، هوکاري که بو ئه وه ي پهره رديگار ئه و خه شم و تووپه بوونه ي که به هو ي تاوان و مه عصيه تي خو مانه وه لي گرتووين نه يه لي. پاک و بي عه يبي بو تو ئه ي ئه و زاته پيروزه ي که چه ندين کارو گو فتارت ناماژه پيدا وه که هوکاري پازي کردني تو ن، سويند بي به تو ي خاوه ن شکو زوريک له خاوه ن مال و سامانه کان ده توانن توپه ي تو له سه ر خو يان لابه ن، به يارمه تي داني ده ست کورتان.

(۷) (صحيح الترغيب والترهيب: ۸۸۸، سلسلة الأحاديث الصحيحة: ۱۹۰۸، صحيح الجامع الصغير: ۷۹۷۳).

شه شه/مال سهرف کردن له پیناوی خیزان و منالدا گه وره ترین خیرو صه ده قه یه :

موسلمان به پیره کان: بیستت پاداشتی خیرو صه ده قه له چند پروه وه، به لام باخرپ تی نه گه یه، نه و پاداشه کاتی که مندال و خیزانت بی پیوست بن له و یارمه تییه ی که ده یدیه ت به نه داران، نه گه نه وان نه بو وه ژار بن تو ی باوک له هه موو که س له پیشتری به خیرو کردنیان، وه نه وان له هه موو که س له پیشترن به بی پیوست بوونیان و بی نیحتیا جیان .

که و ابو برا به پیره که م، منداله کانت به خیرو بکه به پارووی حه لال، دلنیا به گه وره ترین خیره، کاتیک نه وان پیوستیان به و پارو و ماله نه بو، ئینجا خیری لی بکه، به ئیزنی خوا، ده گه یت به و پاداشتانه ی که باسکران .

پیغه مبه ری خوا ﷺ له باسی پاداشتی مال سهرف کردن به خیزان و مندال ده فهرمویت:

(دينار أنفقته في سبيل الله، ودينار أنفقته في ربة، ودينار تصدقت به على مسكين، ودينار أنفقته على أهلك، أعظمها أجر الذي أنفقته على أهلك) (۸) .

واته: (نه ی ئینسانی موسلمان دیناریک ببه خشی له پیناوی خوا، وه دیناریکیش ببه خشی له پیناوی نازاد کردنی به نده یه کدا، وه دیناریکیش ببه خشی بو سهر که م ده ستان وه ژاران، وه دیناریکیش ببه خشی بو سهر نه هله که ت بو به خیرو کردنیان، گه وره ترینی نه م خیرو صه ده قانه له نه جرو پاداشتدا، نه وه یانه که ده یبه خشی بو سهر نه هل و مال و منداله کانت.

به لام نه گه نافرته که خاوه نی مال بوو، نه و ماره یی یه ی که میرده که ی داویه تییه وه، خیری لی بکات، نازاده نه گه رپرسی میرده که شی له سهر نه بیته، جیاواز له مالی میرده که ی .

به لام نه گه ر میرده که ی ده ست کورت بوو، پاداشتی خیری نه و نافرته بو میرده که ی دوو جاره، پاداشتی نزیکیه تی و پاداشتی یارمه تی دانی، وه کو (زهینه بی خیزانی عبدالله ی کوپی مسعود) (خوایان لی رازی بیته) ده فهرمویت: پیغه مبه ری خوا ﷺ فهرمووی:

(تصدقن يا معشر النساء، ولو من حليكن قالت: فرجعت الى عبدالله فقلت: إنك رجل ذات اليد، وان رسول الله ﷺ قد أمرنا بالصدقة، فأنه فسأله فان كان ذلك يُجزئني عني وإلا صرفتها الى غيركم؟ قالت: فقال لي عبدالله: بل انته أنت قالت: فانطلقت، فاذا امرأة الأنصار باب رسول الله ﷺ حاجتي حاجتها قالت: وكان رسول الله ﷺ قد ألقى عليه المهابة، فقالت: فخرج علينا بلال فقلنا له: ائت رسول الله ﷺ فاخبره أن امرأتين بالباب تسألانك: أتجزئني الصدقة عنهما على أزواجهما وعلى أيتام في حجرهما، ولا تُخبره من نحن. قالت: فدخل بلال على

رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَسَأَلَهُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ هُمَا؟ قَالَ: امْرَأَةٌ مِنَ الْأَنْصَارِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَيُّ الزَّيْنَابِ؟ قَالَ: امْرَأَةُ عَبْدِ اللَّهِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ - لَهُمَا أَجْرَانِ، أَجْرُ الْقَرَابَةِ، وَأَجْرُ الصَّدَقَةِ (۹).

واته: (پیغمبر خواجه ﷺ) فہرمووی: ئہی کومہ لی ئافرہ تان خیرو صدہ قہ بکہن: ئہ گہر لہ و ئالتونانہ ش بیٹ کہ بو جوانی بہ قہ دتانه وەن: دە فہرموویت: گہ رامہ وە بو لای عبد اللہ و ووتم: پیغمبر خواجه ﷺ فہرمانی پیکردوین خیرو صدہ قہ بکہن، وە توش پیاویکی کہم دەست وە ژاری، بچو بو لای لی بپرسہ کہ زہینہ بی خیزانم دە لی ئہ گہر ئہم کارہم لە سەر دە کہ ویت و بە خیرو صدہ قہ بو م دەنوسری، ئہ وە دەیدەم بە تو، ئہ گینا دەیدەم بە کہسانی تر، دە فہرموویت: عبد اللہ ﷺ پی پی ووتم: بە لکو خوت برۆ و پرسیاری لی بکہ، دە فہرموویت: رویشتم تە ماشام کرد ئافرہ تیکی ئە نصاری کہ لای دەرگای پیغمبر ﷺ ھەردوو کمان بو یە ک کارو پیویست ھاتبووین، دە فہرموویت: جا لہ و کاتەدا بیلال ﷺ دەرچو، پیمان ووت: ئہی بیلال ﷺ برۆ بو لای پیغمبر ﷺ ھەوالی بەری دوو ئافرہ ت لہ لای دەرگان پرسیاری ئە وەت لی دە کہن: کہ ئایا خیر و یارمە تیان لە سەر دە کہ ویت (بە و مانایە ی پاداشتی تە وایان بو بنوسری و یارمە تی کہسانی تر ئە دەن) ئہ گہر بیدەن بە میردە کانیان، وە ئہ و ھەتیوانە ی کہ لہ ژووری خەوتنی ئە ماندان؟ بە لام مە لی ئیمہ کیین، دە فہرموویت: بیلال ﷺ چووہ ژوورە وە بو لای پیغمبر ﷺ و پرسیاری لیکرد پیغمبر خواجه ﷺ پی پی فہرموویت: ئہ و دووانہ کیین - ؟ فہرمووی: (ئافرہ تیکی ئە نصاری و زہینہ ب) ھ پیغمبر خواجه ﷺ فہرمووی - کام زہینہ ب - وتی: خیزانی عبد اللہ ﷺ، ئینجا پیغمبر ﷺ فہرمووی - دوو پاداشتیان بو ھە یە، پاداشتیکی لہ بەر نزیککی و پاداشتیکی لہ بەر یارمە تیہ کہ .

لہ کۆتایدا خوشک و برای بہ پیزم ئہم چەند فہرموودە یە دە دەم بە گویتاندا کہ باس لہ پاداشتی ئہ و کہسانہ دە کات لہ خیر و یارمە تی دە بە خشن و ترسی ئہ وە یان نییە ھە ژار بکہون .
(داوو مَرَضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ) (۱۰) .

واته: نە خۆشە کانتان چارە سەر بکہن بە صدہ قہ و خیرکردن، ئہم فہرموودە یە بە لگە یە لە سەر ئہ وە ی دەست گرتنی ھە ژاران نە خۆشی دە پە پینئ و نایه یئ لی إن شاء الله .
(ظِلُّ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَدَقَتُهُ) (۱۱) .

واته: خیرو سە دە قہ لہ روژی دوایدا دە بیته سیبەر بو خاوە نە کہ ی .
وفي لفظٍ آخر: (كُلُّ أَمْرٍ فِي ظِلِّ صَدَقَتِهِ حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ) (۱۲) .

(۹) (متفق عليه، واللفظ لمسلم، وانظر: مشکاة المصابيح: ۱۹۳۴) .

(۱۰) (حسنه الألباني في: صحيح الجامع الصغير: ۳۳۵۸، صحيح الترغيب والترهيب: ۷۴۴) .

(۱۱) (مسند الإمام احمد: ۱۸۰۷۲، وقال الشيخ الألباني: اسناده حسن صحيح، وانظر: مشکاة المصابيح: ۲۴۳۲، وصحيح الترغيب والترهيب: ۱۹۲۵) .

(۱۲) (صحيح الجامع الصغير: ۴۵۱۰، صحيح الترغيب والترهيب: ۸۷۲، ومشكلة الفقر: ۱۸۸) .

واته: هه موو مرۆفیک له رۆژی قیامهتدا له ژیر سیبهری سه دهقه و خیره که یاده تا بریار ده دریت له نیوان خه لکیدا.

(الصدقة على المسكين صدقة، وهي على ذي الرحم ثنتان: صدقة وصلة) (۱۳).

واته: یارمه تی و خیرکردن بۆ سه ر دهست کورت خیرو سه دهقه یه، به لام ئه و خیره بۆ سه ر دهست کورتیکی خزم و کهس دوانه: خیرو سه دهقه یه، وه گه یاندنی صیله ی ره همیشه .

له کۆتایدا داواکارم له خوای گه وره عیباده تی موسلمانان و خیر و یارمه تی خیرخوازان و چاکه ی هه موو لایه ک وه ربگریت، إن شاء الله .

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم.

سایتي بههشت

www.ba8.org

2009 – 1430

هه همیشه له گه لمان بن بۆ به ره می نوی